

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Sectoarele culturale și creative – un avantaj al Europei în concurența mondială”

(aviz din proprie inițiativă)

(2016/C 013/13)

Raportor: doamna Emmanuelle BUTAUD-STUBBS

Coraportor: domnul Nicola KONSTANTINOU

La 22 ianuarie 2015, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Comitetul Economic și Social European a hotărât să elaboreze un aviz din proprie inițiativă pe tema

„Sectoarele culturale și creative – un avantaj al Europei în concurența mondială”

(aviz din proprie inițiativă).

Comisia consultativă pentru mutații industriale (CCMI), însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 15 iulie 2015.

În cea de-a 510-a sesiune plenară, care a avut loc la 16 și 17 septembrie 2015 (ședința din 16 septembrie 2015), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 215 de voturi pentru, 0 voturi împotriva și 2 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1. Având în vedere importanța sectoarelor culturale și creative (SCC) în PIB-ul Uniunii Europene, CESE solicită Comisiei Europene să elaboreze o strategie multianuală pentru dezvoltarea acestor sectoare.

1.2. În special, CESE consideră că aceste sectoare, care contribuie la influența la nivel internațional a Uniunii Europene, procesul de reflecție aflat în curs de desfășurare al Comisiei Europene referitor la comunicarea privind o nouă strategie în materie de politică comercială, preconizată pentru toamna anului 2015.

1.3. Având în vedere evoluția pieței forței de muncă în anumite state membre, este necesar să se țină seama într-un mod mai individualizat de nevoile lucrătorilor atipici în ceea ce privește condițiile de muncă, sănătatea și siguranța. În cadrul tradițiilor naționale, CESE susține intensificarea negocierilor colective din sectorul mass-mediei și al culturii în special.

1.4. Mai multe alte subiecte merită o atenție deosebită: adaptarea la noile nevoi ale pieței, consolidarea mobilității profesioniștilor din domeniu, instrumentele și politicile din domeniul formării și învățământului, precum și dezvoltarea finanțării participative (platformele de *crowdfunding*).

1.5. Promovarea valorilor UE, cum sunt respectul pentru demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea în fața legii, protecția minorităților etc., ar trebui să fie încredințată, parțial, „creativilor”, mai în măsură să atragă publicul tânăr prin intermediul aplicațiilor, materialelor video, jocurilor, desenelor animate etc.

1.6. Pentru aceste sectoare, care nu reușesc toate să „capteze” valoare, este esențială chestiunea valorificării financiare a activelor lor necorporale – portofoliile de clienți, notorietatea și reputația, mărcile comerciale, know-how-ul – care sunt durabile și constituie surse de profituri viitoare.

2. Introducere

2.1. Comitetul Economic și Social European sprijină de peste 11 de ani dezvoltarea sectoarelor culturale și creative (SCC). Între 2004 și 2014, cu mult timp înainte ca Comisia Europeană să elaboreze, în 2012, comunicarea intitulată „Promovarea sectoarelor culturale și creative pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă în Uniunea Europeană”⁽¹⁾, au fost adoptate o serie de avize⁽²⁾.

2.2. Sectoarele culturale și creative se află într-o poziție strategică în interiorul societății europene, care le permite să promoveze o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii („Strategia Europa 2020”), în măsura în care s-a demonstrat⁽³⁾ că una dintre caracteristicile SCC rezidă în capacitatea lor de a inova, care este mai dezvoltată decât în alte sectoare economice.

2.3. De asemenea, trebuie subliniată funcția specială pe care o exercită SCC în cadrul societății europene, de sprijinire a pluralismului și a diversității culturale, precum și a identității europene⁽⁴⁾.

2.4. În ianuarie 2015, Biroul CESE a hotărât să aprobe elaborarea unui nou aviz din proprie inițiativă privind SCC, întrucât acestea reprezintă un atu al Europei în concurența mondială. Într-adevăr, SUA, Canada și Coreea, de exemplu, elaborează strategii eficiente de mijloace persuasiune (*soft power*) pentru a difuza cultura și modul lor de viață și a sprijini dezvoltarea economică a întreprinderilor lor de proiectare, de producție și de distribuție a bunurilor și serviciilor cu conținut cultural.

2.5. Care sunt factorii principali care explică de ce CESE dorește din nou să examineze dezvoltarea acestor sectoare?

2.5.1. În primul rând, ponderea lor în economia europeană este din ce în ce mai semnificativă. Având în vedere diferitele definiții existente și cele mai recente date statistice disponibile, SCC constituie unul dintre cele mai dinamice domenii ale economiei europene. Studiul consultantului TERA, care acoperă perioada 2008-2011⁽⁵⁾, arată că contribuția acestui tip de industrie la PIB-ul european se situează între 4,4 % (numai pentru sectoarele pur creative sau *core industries*) și 6,8 % (prin adăugarea sectoarelor puternic dependente de cele pur creative sau *non-core industries*). Contribuția lor la ocuparea forței de muncă reprezintă 8,3 milioane de locuri de muncă, adică 3,8 % din totalul populației active din UE în sectoarele pur creative (*core industries*) și 14 milioane de locuri de muncă prin adăugarea tuturor sectoarelor dependente (*non-core industries*), adică 6,5 % din populația activă totală a UE. Prin urmare, este cel de-al treilea angajator din UE, după sectorul construcțiilor și cel al băuturilor.

2.5.2. Importanța datoriei publice a determinat statele și autoritățile publice să reducă valoarea subvențiilor acordate asociațiilor culturale și muzicale, teatrelor, cinematografele de artă, orchestrelor. Mass-media importante, cum ar fi radiodifuziunea și televiziunea cu finanțare publică, se află în dificultate în mai multe state membre, ca și presa scrisă, care traversează o criză de model economic ca urmare a revoluției digitale.

2.5.3. Negocierile privind parteneriatul transatlantic (TTIP) au fost deschise în iunie 2013 și s-au desfășurat deja 9 runde de negocieri. Excepția culturală a fost recunoscută de la bun început și CESE sprijină poziția Parlamentului European exprimată în rezoluția sa din 23 mai 2013 referitoare la negocierile privind schimburile comerciale și investițiile dintre UE și Statele Unite ale Americii⁽⁶⁾, prin care solicită „ca excluderea serviciilor cu conținut cultural și audiovizual, inclusiv online, să fie clar prevăzută în mandatul de negociere”;

2.5.4. Programul „Europa creativă”, cu privire la care Comitetul și-a exprimat deja punctul de vedere⁽⁷⁾, a intrat recent în vigoare și a primit un buget de 1,46 miliarde EUR pentru perioada 2014-2020.

3. Observații generale

3.1. Întrebări cu privire la evoluția economică a sectorului

3.1.1. Mai multe sectoare emblematice ale culturii și creativității europene au fost vulnerabilizate de criză:

— concertele și orchestrele de muzică clasică și folclorică;

⁽¹⁾ COM(2012) 537 și documentele sale de lucru privind sectoarele modei și luxului: SWD(2012) 286 și SWD(2012) 284 (JO C 198, 10.7.2013, p. 39).

⁽²⁾ A se vedea avizele orizontale și tematice ale CESE, printre altele: JO C 110, 9.5.2006, p. 34; JO C 108, 30.4.2004, p. 68; JO C 51, 17.2.2011, p. 43; JO C 181, 21.6.2012, p. 35; JO C 44, 11.2.2011; JO C 198, 10.7.2013, p. 14; JO C 110, 9.5.2006, p. 1; JO C 44, 11.2.2011, p. 75; JO C 451, 16.12.2014, p. 64; JO C 191, 29.6.2012, p. 18; JO C 230, 14.7.2015, p. 47.

⁽³⁾ A se vedea studiul British Council: „Mapping the creative industries: a toolkit”: http://creativeconomy.britishcouncil.org/media/uploads/resources/mapping_the_creative_industries_a_toolkit_2-2.pdf

⁽⁴⁾ JO C 51, 17.2.2011, p. 43.

⁽⁵⁾ TERA Consultants, „The Economic Contribution of the Creative Industries to EU GDP and Employment” („Contribuția economică a sectoarelor creative la PIB-ul UE și la ocuparea forței de muncă”), 2014.

⁽⁶⁾ P7_TA (2013)0227 punctul 11.

⁽⁷⁾ JO C 198, 10.7.2013, p. 39.

- festivalurile de teatru și de operă;
- sectorul european al benzilor desenate, care este afectat de piraterie;
- activitățile de producție audiovizuală destinate posturilor publice de televiziune, care au suferit uneori reduceri semnificative ale bugetelor.

3.1.2. Datele statistice ale Eurostat pentru perioada 2009-2013 indică o scădere a gradului de ocupare a forței de muncă în anumite sectoare, cum ar fi sectorul editorial în Franța (146 000 de angajați în 2009 și 112 000 în 2013), cel al activităților de programare și de turnare de filme în Polonia (25 000 de angajați în 2009 și 19 600 în 2013).

3.1.3. În schimb, potrivit unui raport al Fundației europene pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă din Dublin [„Arts, Entertainment and Recreation: working conditions and job quality” („Arte, divertisment și recreere: condițiile de lucru și calitatea locurilor de muncă”)]⁽⁸⁾, gradul de ocupare a forței de muncă în sectoarele de artă, divertisment și activități recreative a crescut ușor în Uniunea Europeană între 2010 și 2012: + 2%. În anumite state membre, proporția lucrătorilor din aceste sectoare depășește în mod semnificativ media europeană (1,6 % din populația activă): în Regatul Unit și Estonia – 2,6 %, în Suedia – 2,5 % (14 % dintre întreprinderi și 8 % din PIB) și în Letonia – 2,3 %.

3.2. **O arhitectură a programului „Europa creativă 2014-2020” care ridică semne de întrebare cu privire la finanțare și la punctele de contact locale**

3.2.1. Întreprinderile din sectoarele creative au nevoie să recurgă la finanțare din cauza dificultății de a elabora modele de profit care să le permită „să capteze” valoare. Îndrumarea IMM-urilor în elaborarea modelelor de afaceri și a unui model de generare a veniturilor care să le permită atât să creeze, cât și „să capteze” valoare le-ar face mai puțin dependente de subvențiile publice.

3.2.2. În trecut, CESE și-a exprimat îndoiala cu privire la noul mecanism financiar conceput pentru ca IMM-urile și alți operatori să aibă mai ușor acces la finanțare. A fost subliniată lipsa de experiență în domeniul cultural a Fondului European de Investiții (FEI)⁽⁹⁾. Însă chiar acesta este autoritatea responsabilă pentru asigurarea garanției sectoriale de 121 de milioane EUR.

3.2.3. În cadrul programului „Europa creativă”, această garanție trebuie să aibă un efect de levier de 5,7 %, ceea ce conduce la disponibilizarea a aproximativ 700 de milioane EUR pentru o procedură de licitație și la posibilitatea de a selecționa organisme responsabile pentru consolidarea capacităților administrative legate de mecanismul de garantare.

3.2.4. Ar fi la fel de interesantă și diversificarea modalităților de finanțare. Sistemul „crowdfunding”, inclusiv în dimensiunea sa transfrontalieră, permite un acces mai ușor la finanțarea proiectelor și reduce riscul pentru investitori („La Tribune”, 11 februarie 2014).

3.2.5. La un nivel mai general, problema care se pune este cea a evaluării financiare a activelor necorporale. Comisia Europeană recunoaște importanța acestor active necorporale, dar nu propune o metodă comună prin care acestor active necorporale să li se atașeze o valoare financiară.

3.2.6. Insuficiența punctelor de contact locale: în fiecare stat membru există de la 1 până la 4 birouri „Europa creativă”, amplasate fie în capitală, fie într-o altă metropolă. Fără îndoială, această rețea este insuficientă pentru asigurarea promovării unor programe în ansamblul regiunilor puternic structurate în jurul SCC.

3.3. **O adaptare a drepturilor de proprietate intelectuală la revoluția digitală**

3.3.1. Reformarea Directivei 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁰⁾ privind drepturile de autor este dezbătută în prezent pe baza unei comunicări din 19 mai 2010 [COM(2010) 245 final, „O Agendă digitală pentru Europa”] și are de arbitrat teme delicate:

- trebuie instituit un titlu european unic al drepturilor de autor?

⁽⁸⁾ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1384en14.pdf

⁽⁹⁾ JO C 181, 21.6.2012, p. 35.

⁽¹⁰⁾ JO L 167, 22.6.2001, p. 10.

- cum să se adapteze drepturile de autor, existente în forme foarte variate și complexe la nivel național, la noi forme de exprimare culturală?
- ar fi de dorit ca durata de protecție a drepturilor de autor să fie armonizată la nivelul UE?
- a anticipat legiuitorul revoluția imprimantei 3D?

3.3.2. Un alt aspect dificil privește remunerarea autorilor și artiștilor/interpreților în ceea ce privește veniturile generate de exploatarea online a operelor și a interpretărilor.

3.3.3. CESE insistă asupra necesității unui regim echilibrat, care să permită o remunerare corectă și echitabilă pentru toți titularii de drepturi, în special pentru creatorii de conținut, artiștii interpreți și producători.

3.3.4. Este, de asemenea, important să fie ajutate IMM-urile/întreprinderile foarte mici/microîntreprinderile din sectoarele culturale și creative, pentru a-și proteja drepturile de proprietate intelectuală ⁽¹¹⁾, în special în sectoarele modei și designului.

3.3.5. CESE solicită, de asemenea, Comisiei Europene să dea dovadă de coerență, revizuiind și Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹²⁾ privind comerțul electronic pentru a responsabiliza toate părțile interesate (actori/titulari de drepturi, furnizori de servicii de hosting, motoare de căutare pe internet, furnizori de soluții de plată etc.) în lupta împotriva pirateriei.

4. Observații specifice

4.1. *O nevoie urgentă de mecanisme de stimulare regionale*

4.1.1. CESE subliniază că nivelul local este cel la care se vor institui – sau nu – forme de cooperare. Trebuie insistat asupra rolului esențial al clusterelor culturale, al cartierelor creative, al locurilor de întâlnire accesibile și gratuite puse la dispoziție de orașe și regiuni, astfel cum au demonstrat mai multe mărturii (Regiunea Valonă, Regiunea Ron-Alpi) în audierea din 15 iunie 2015. În raportul lor privind reziliența SCC ⁽¹³⁾, experții din rețeaua europeană consideră că „politicile publice destinate să promoveze cultura și creativitatea par să aibă un impact mai mare la nivel subnațional”.

4.1.2. Programul anual de punere în aplicare a inițiativei „Europa creativă” prevede alocarea a 4,9 milioane EUR pentru birourile „Europa creativă”. Aceste birouri sunt prea puține și sunt amplasate în capitale sau în zone metropolitane, ceea ce nu garantează întotdeauna cea mai bună localizare în raport cu localizarea părților interesate.

4.2. *Un răspuns necesar la situația uneori precară a lucrătorilor atipici în SCC (cu excepția industriei de lux)*

4.2.1. Potrivit unui raport publicat de Organizația Internațională a Muncii (OIM) în mai 2014 cu privire la relațiile de muncă în sectorul mass-mediei și sectoarelor culturale ⁽¹⁴⁾, aici se regăsesc:

- 2,3 milioane de angajați în sectoarele: editorial, al realizării de materiale video și al televiziunii;
- 1,2 milioane de persoane în sectorul de imprimare și reproducere media;
- 1 milion de artiști, dintre care jumătate cu statut de lucrător care desfășoară o activitate independentă.

4.2.2. În majoritatea acestor profesii și, în special, în sectoarele mass-media și cultural, așa-numitele „locuri de muncă atipice” au luat amploare în cursul ultimelor decenii, odată cu creșterea numărului de contracte de muncă cu fracțiune de normă și cu durată determinată, cu munca temporară și cu munca lucrătorilor care desfășoară activități independente, dar care sunt dependenți din punct de vedere economic.

⁽¹¹⁾ A se vedea Avizul CESE pe tema „Către un nou consens privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală: un plan de acțiune al UE” (JO C 230, 14.7.2015, p. 72).

⁽¹²⁾ JO L 178, 17.7.2000, p. 1.

⁽¹³⁾ <http://www.eenc.info/fr/eencdocs-fr/rapports/la-resilience-de-emploi-dans-les-secteurs-culturels-et-creatifs-sccs-pendant-la-crise/>

⁽¹⁴⁾ Les relations d'emploi dans les industries des médias et de la culture („Relațiile de muncă în mass-media și cultură”) (mai 2014) http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-sector/documents/publication/wcms_240701.pdf

4.2.3. CESE sprijină punctele de consens adoptate de OIM în mai 2014⁽¹⁵⁾ prin care se confirmă că „principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă se aplică tuturor lucrătorilor din sectorul mass-mediei și culturii, indiferent de natura raportului lor de muncă”. Comitetul ia act de faptul că unii lucrători din sectoarele mass-mediei și culturii nu se bucură de o protecție socială adecvată (asigurări de șomaj, pensie, securitate socială etc.) și, în unele cazuri, faptul că se recurge mai frecvent la subcontractare și că există statute foarte diferite în rândul lucrătorilor atipici din SCC poate spori riscul în materie de securitate și sănătate.

4.2.4. CESE pledează pentru o activitate mai intensă în cadrul negocierilor colective din diferitele ramuri sectoriale, în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă.

4.2.5. CESE solicită Comisiei Europene să prezinte un pachet legislativ ambițios privind mobilitatea, care să permită o rezolvare adecvată a problemelor legate de mobilitatea în interiorul UE a personalului profesionist din SCC și să faciliteze emiterea de vize în cadrul schimburilor cu țările terțe.

4.3. *Schimbări preconizate în privința instrumentelor de educație și de formare profesională în SCC*

4.3.1. CESE a atras deja atenția asupra necesității de a se promova o mai bună cunoaștere a sectoarelor creative în programele de învățământ primar și în cele de formare profesională, în conformitate cu „Carta internațională a artizanatului artistic”⁽¹⁶⁾.

4.3.2. Este important să se sublinieze rolul major al serviciului public de televiziune și radiodifuziune, ca vector principal de educație culturală și de difuzare a unor emisiuni cu conținut preponderent literar, istoric sau artistic.

4.3.3. CESE consideră, de asemenea, că într-o perioadă în care modelele economice cunosc o schimbare rapidă, legată în special de schimbările în tiparele de consum, cursurile de științe economice, management și strategie ar trebui difuzate și în formele de învățământ și formare legate de sectoarele culturale și creative. Îndrumătorii și întreprinzătorii care activează în SCC trebuie să aibă și ei acces la astfel de cursuri în cadrul formării profesionale continue.

4.3.4. CESE a subliniat, în mai multe avize, importanța formării cu scopul de a transmite cunoștințele rare din sfera artizanatului. Dar ceea ce este tot mai evident în mai multe state membre este decalajul tot mai mare dintre conținutul procesului de învățământ și nevoile pieței, ceea ce a determinat anumiți actori ai societății civile să se implice în formarea profesională prin crearea de instituții private sau prin înființarea, în cadrul unui parteneriat public-privat, a unor formări de scurtă durată (4 săptămâni), foarte practice, concentrate asupra unei meserii, care permit tinerilor licențiați sau nelicențiați să fie operaționali în cel mai scurt timp.

4.3.5. Consiliul european al competențelor în domeniul audiovizualului și spectacolelor în direct și-a început activitatea în noiembrie 2014. CESE este interesat de activitatea acestuia, care ar trebui să conducă la o mai bună anticipare a necesităților în materie de formare inițială și de formare continuă.

4.3.6. CESE consideră că este important ca, în acest cadru, partenerii sociali și Consiliul european al competențelor să fie asociați îndeaproape la activitățile ESCO⁽¹⁷⁾ (Clasificarea europeană multilingvă a aptitudinilor, competențelor, calificărilor și ocupațiilor).

4.3.7. CESE dorește o mai bună sinergie între „Alianțele cunoașterii” din cadrul programului Erasmus+ și programul Europa creativă.

4.4. *Vigilență față de strategiile concurenților noștri la nivel mondial*

4.4.1. CESE solicită ca toate dimensiunile acestui sector: ocuparea forței de muncă, competențele, formarea, proprietatea intelectuală etc. să fie luate în considerare, dată fiind ponderea sa economică. În negocierile bilaterale și multilaterale în curs de desfășurare trebuie să fie integrată și dimensiunea externă. Într-adevăr, aceste bunuri și servicii cu conținut creativ și cultural important au o pondere tot mai mare în exporturile UE. Potrivit ECCIA, produsele de lux au reprezentat aproximativ 17 % din exporturile totale ale UE în 2013.

4.4.2. Luarea în considerare a trăsăturilor specifice ale acestor sectoare din perspectiva conținutului implică o atenție mai mare acordată drepturilor de proprietate intelectuală și reglementării comerțului electronic.

⁽¹⁵⁾ Organizația Internațională a Muncii (OIM) GDFMCS/2014/7, forum de dialog global privind relațiile de muncă în sectorul mass-mediei și culturii, Geneva, 14–15 mai 2014, Puncte de consens.

⁽¹⁶⁾ A se vedea nota de subsol 4.

⁽¹⁷⁾ Clasificarea ESCO a fost lansată de Comisia Europeană în 2010. ESCO face parte din Strategia Europa 2020.

4.5. Crearea unor „povești” atractive în jurul valorilor Uniunii Europene

4.5.1. Valorile Uniunii Europene merită să fie promovate și difuzate în formate atractive pe platformele de socializare.

4.5.2. O cerere de proiecte adresată creatorilor de materiale video, graficienilor, desenatorilor, muzicienilor etc. ar permite elaborarea unor conținuturi pline de imaginație și de viață, care ar putea fi difuzate ca virale în rândul publicului tânăr.

4.6. Schimbul de idei ar trebui încurajat

4.6.1. Obiectivul de a stabili și dezvolta sinergii între diferite sectoare culturale și creative face parte din cadrul conceptual al Comisiei Europene, în contextul programului Europa creativă⁽¹⁸⁾.

4.6.2. Experiențe punctuale foarte încurajatoare au loc, de exemplu, între gastronomie, mediul digital și turism, între artă și sectorul produselor de lux, între cultură și turism.

4.6.3. Deseori, aceste experiențe de „fertilizare încrucișată” între SCC și dintre SCC și alte sectoare nu sunt aplicabile la scară industrială, întrucât se bazează pe o înțelegere a trăsăturilor specifice fiecărui sector.

4.6.4. De asemenea, „fertilizarea încrucișată” dezvoltată în sectoarele culturale și creative permite, ca urmare a progreselor tehnologice (imprimare 3D, tipărire digitală) stimularea dezvoltării unor profiluri profesionale axate pe inovare și creație, vectori de locuri de muncă pentru viitor.

4.7. Valorificarea economică a patrimoniului arhitectural

4.7.1. UE dispune de cea mai mare densitate culturală, cu 363 de situri din cele 981 de situri naturale și culturale identificate pe lista UNESCO a patrimoniului umanității. Or, s-a demonstrat că afluxul de turiști din China, Japonia, India sau SUA se explică în principal prin bogăția acestui patrimoniu⁽¹⁹⁾. Orice îmbunătățire a politicii în materie de vize merită promovată, în limitele cerințelor legate de siguranță stabilite de statele membre și de țările terțe în cauză.

4.7.2. Cu toate acestea, din cauza gradului ridicat de îndatorare al mai multor state membre cu o mare bogăție de monumente arhitectonice – Grecia (17), Franța (39), Italia (47) sau Spania (44) – se constată dificultăți în privința conservării și întreținerii acestui patrimoniu. Întrucât această bogăție culturală și arhitecturală europeană reprezintă un atu excepțional pentru dezvoltarea în continuare a turismului cultural, se solicită Comisiei Europene să elaboreze un inventar al situației actuale în ceea ce privește întreținerea siturilor clasificate ca monumente UNESCO situate în Uniunea Europeană.

4.8. Înființarea unui forum european multilateral

4.8.1. CESE a formulat deja o cerere în acest sens⁽²⁰⁾. Comitetul Regiunilor sprijină și solicită instituirea unui forum european al creativității⁽²¹⁾. Acest forum „ar urma să aducă laolaltă grupuri de actori publici, privați și din sectorul voluntariatului, pentru a analiza modul în care Europa ar putea aplica soluții creative în cazul unor probleme locale sau europene urgente”.

Bruxelles, 16 septembrie 2015.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 1295/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a programului „Europa creativă” (2014-2020) (JO L 347, 20.12.2013, p. 221).

⁽¹⁹⁾ JO C 44, 11.2.2011, p. 75.

⁽²⁰⁾ JO C 198, 10.7.2013, p. 39.

⁽²¹⁾ JO C 218, 30.7.2013, p. 7.